

A 2014. ÁPRILISI KÖLTSÉGVETÉSI ELŐREJELZÉS MÓDSZERTANA

**A „MAGYARORSZÁG KONVERGENCIA PROGRAMJA 2014-2017”
CÍMŰ DOKUMENTUMBAN FOGLALT KÖLTSÉGVETÉSI
ELŐREJELZÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ MÓDSZEREK, FELTEVÉSEK,
PARAMÉTEREK, ÉRZÉKENYSÉGVIZSGÁLAT ÉS AZ EURÓPAI
BIZOTTSÁG LEGFRISSEBB ELŐREJELZÉSÉVEL VALÓ ÖSSZEVETÉS**

2014. MÁJUS

I. BEVEZETÉS

A 2011 első felében tevékenykedő magyar EU-elnökségnek is jelentős szerepe volt a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011/85/EU Tanácsi Irányelv (továbbiakban: Irányelv) megalkotásában, amely a gazdaságirányítás megerősítését célzó jogszabálycsomag, az úgynevezett hatos csomag fontos eleme. A hatos csomag 2011 decembere óta hatályos, célja az uniós gazdaságpolitikai koordináció megerősítése. Az Irányelvet a tagállamoknak 2013. december 31-ig át kellett ültetniük jogrendjükbe, 2014. január 1-jei hatálybalépéssel. Az Irányelv egyik sarokpontja, hogy a makrogazdasági és költségvetési előrejelzéseket és azok készítésének módszertanát nyilvánosságra kell hozni.

Az Irányelvre épülő államháztartásról szóló törvény (Áht.) értelmében a költségvetési előrejelzés módszertanának megalkotásában és nyilvánossá tételében az alábbiak szerint kell eljárni:

Áht. 13/B. § A Kormány évente legalább két alkalommal, az aktuális és a következő három évre vonatkozóan makrogazdasági és költségvetési előrejelzést készít, és azt, valamint annak módszertanát nyilvánosságra hozza. A 13. §-ban és a 29. §-ban meghatározott költségvetési tervezésnek az így készült legfrissebb előrejelzésen kell alapulnia. Az előrejelzések részletszabályait és a közzététel módját a Kormány rendeletben határozza meg¹.

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Ávr.) pedig az alábbiakban határozza meg a jogszabály megvalósítását:

Ávr. 18/A. § (1) Az államháztartásért felelős miniszter az Áht. 13/B. §-a szerinti előrejelzést az azt alátámasztó módszerekkel, feltevésekkel és vonatkozó paraméterekkel együtt április 30-áig és a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat Országgyűlésnek történő benyújtásáig készíti el és teszi közzé az általa vezetett minisztérium honlapján. Az előrejelzés készítése során a korábbi előrejelzések (4) bekezdés szerinti értékelését figyelembe kell venni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti előrejelzések tartalmazzák az Európai Bizottság által készített legújabb előrejelzésekhez képest a különbségeket, jelentős eltérések esetén az eltérés indokát.

(3) A makrogazdasági és költségvetési előrejelzésekben érzékenységvizsgálat keretében meg kell vizsgálni – a növekedésre és a kamatlábak változására vonatkozó különböző feltételezések esetén – a fő költségvetési változók alakulásának pályáját. A makrogazdasági és költségvetési előrejelzésekben alkalmazott alternatív feltételezések tartományának megválasztásakor az előrejelzések múltbeli megbízhatósága az irányadó, továbbá törekedni kell a vonatkozó kockázati forgatókönyvek figyelembevételére.

(4) Az államháztartásért felelős miniszter a központi költségvetési tervezéshez felhasznált makrogazdasági és költségvetési előrejelzéseket évente egyszer objektív kritériumok alapján átfogóan értékeli, többek között utólagos értékeléssel is. Az értékelés módszertanát – ideértve az objektív kritériumok meghatározását –, menetét, időzítését és az értékelés eredményét az általa

¹ Az Áht. 13/B. §-át a 2013. évi CCXXII. törvény 3. §-a iktatta be.

vezetett minisztérium honlapján közzéteszi. Ha az értékelés alapján legalább négy egymást követő évben a makrogazdasági előrejelzések tekintetében jelentős eltérés mutatkozik, az előrejelzés módszertanát vagy annak paramétereit meg kell változtatni.²

Az Irányelv elvárásaival összhangban tehát, ebben a leírásban sor kerül a költségvetési előrejelzés módszertanának, feltevérendszerének, az alkalmazott paramétereknek, valamint az elvégzett költségvetési érzékenységvizsgálatoknak az ismertetésére. Alapelvként tartható számon, hogy a bevételi és kiadási előirányzatok a hatályos jogszabályokat figyelembe véve, a makropálya releváns mutatóival összhangban kerültek meghatározásra. Mivel azonban a Konvergencia Program benyújtásakor még nem alakult meg az új Kormány, így az előrejelzések nem tükrözik, nem tükrözhetik annak esetleges új politikáját, költségvetésre ható terveit.

II. MÓDSZEREK, FELTEVÉSEK, PARAMÉTEREK

II.1. BEVÉTELEK

Az előrejelzés az adókulcsok és adószabályok érdemi változásával nem számol.

TÁRSASÁGI ADÓ

A bevételek növekedését alapvetően a gazdasági növekedés alapozza meg a vállalkozások eredményének bővülésén keresztül. A prognózis számol a kisadózók tételes adója és a kisvállalati adó szerinti adózásba történő várható átlépések miatti adóalap csökkenéssel, illetve a 2014. áprilisban megvalósult rezsicsökkentéssel érintett szolgáltatók adókötelezettségének várható mérséklődésével.

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK KÜLÖNADÓJA

A változatlan adóalap miatt a prognózis a következő évekre változatlan adóbevétellel kalkulál.

EGYSZERŰSÍTETT VÁLLALKOZÓI ADÓ

A prognózis az egyszerűsített vállalkozói adó alá tartozó adóalanyok számának további csökkenésével kalkulál, melynek legfőbb oka a kisadózók tételes adója és a kisvállalati adó szerinti adózásba történő átlépések folytatódása. Az egyszerűsített vállalkozói adó hatálya alatt maradó cégek és egyéni vállalkozók adóbefizetésének várt növekményét a gazdasági növekedés alapozza meg.

KISVÁLLALATI ADÓ

A 2014. évi központi költségvetés tervezése során feltételezetttnél kevesebb eddigi átlépő fényében az eredetileg előirányzottnál alacsonyabb kisvállalati adó bevétel várható 2014-ben. Emiatt azonban az általa kiváltott adók esetében a tervezetthez képest többletbevétel várható. Mivel a kisvállalati adó összességében kedvezőbb feltételeket biztosít az átlépők számára, így az átlépések elmaradása a 2014-es költségvetés egyenlegét a tervezettnél kisebb mértékben rontja. A következő években a kisvállalati adó alá tartozó adózói kör mérsékelt bővülése várható. Míg 2014-ben megközelítőleg

² Az Ávr. 18/A. §-át a 497/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet 10. §-a iktatta be. Hatályos 2014. I. 1-től.

7500 fővel lehet kalkulálni, addig az azt követő minden évben további 2500 új belépővel lehet számolni.

KISADÓZÓK TÉTELES ADÓJA

A 2014. évi központi költségvetés tervezése során feltételezettnél kevesebb eddigi átlépő fényében az eredetileg előirányozottnál alacsonyabb bevétel várható a kisadózók tételes adójából 2014-ben. Emiatt azonban az általa kiváltott adók esetében a tervezetthez képest többletbevétel várható. Mivel a kisadózók tételes adója összességében kedvezőbb feltételeket biztosít az átlépők számára, így az átlépések elmaradása a 2014-es költségvetés egyenlegét a tervezettnél kisebb mértékben rontja. A következő években a kisadózók tételes adója szerinti adózói kör bővülésének folytatódása várható, a prognózis azzal kalkulál, hogy az adóalanyok száma 2017-re fokozatosan eléri a 150 ezer fős létszámot.

EGYÉB KÖZPONTOSÍTOTT BEVÉTELEK

Az ide tartozó bevételek többségénél a jogszabályi környezet változatlanságával, s így változatlan bevételekkel számol az előrejelzés. A hulladéklerakási járulékából származó bevétel 2015-16 során történő csökkenésével számol a prognózis. A korkedvezmény-biztosítási járulék 2015-ben még változatlan összeggel fennmarad, 2016-tól annak megszűnésével számol az előrejelzés. Az elektronikus útdíjból származó bevétel összege a bruttó hazai termék bővülésével emelkedik.

ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓ

A bevételek növekedését a gazdasági folyamatok oldaláról alapvetően a folyóáras lakossági vásárolt fogyasztás várható növekedése határozza meg. A reáljövedelmek növekedése a fogyasztás bővülésén keresztül az általános forgalmi adó bevételek gyarapodását segíti elő. A lakossági fogyasztáson kívül a lakossági beruházások és az államháztartási szektor kiadásainak várható növekedése is hozzájárul az általános forgalmi adó bevételek tervezett emelkedéséhez, utóbbi esetében fontos szerepet játszanak az Európai Uniótól származó források felhasználásával megvalósuló közberuházások. A prognózis figyelembe veszi továbbá a gazdaság fehérítése érdekében végrehajtott intézkedéseknek, legfőképpen a pénztárgépek on-line bekötésének általános forgalmi adóból származó bevételekre gyakorolt várható pozitív hatását. A prognózis ezen kívül számol a kisadózók tételes adója és a kisvállalati adó adózói körének várható bővülési hatásával is.

JÖVEDÉKI ADÓ

A bevételek növekedését a makrogazdasági paraméterek (bruttó hazai termék, lakossági fogyasztás volumene) növekedésének prognózisa alapozza meg. A bevételek növekedéséhez továbbá hozzájárul az Európai Unió dohánytermékekre vonatkozó irányelvének való megfelelés érdekében 2018-ig megvalósítandó adóemelések hatása. E tekintetben a prognózis az EU adóminimumokhoz való fokozatos felzárkózással számol, a szükséges adóemelés pontos mértéke részben az árfolyamok alakulásának lesz a függvénye. A prognózis rövidtávon a dohánypiac szerkezeti átrendeződésének (cigaretta felől fogyasztási dohány irányába) folytatódásával számol, mely ugyanakkor a bevételek csökkenése irányába hat.

PÉNZÜGYI TRANZAKCIÓS ILLETÉK

A 2015-2017 közötti időszakra a pénzügyi tranzakciós illetékből származó bevételek növekedésének háttérében a tranzakciók összértékének tervezett növekedése áll, beleértve az Államadósság Kezelő Központ Zrt. körébe tartozó fizetési műveleteket is.

SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ

A személyi jövedelemadóból származó bevételek növekedését az aktuális munkaerő-piaci folyamatok, illetve a foglalkoztatotti létszámnak és a béreknek a makrogazdasági előrejelzésben prognosztizált növekedése alapozza meg. A prognózis számol a kisadózók tételes adója szerinti adózásba történő várható átlépések miatti adóalap csökkenéssel és a csökkenő kamatok bevételekre gyakorolt hatásával is.

ILLETÉK

Az illetékbevételek alakulását jellemzően a lakás és a gépjármű eladások alakulása határozza meg, melyek esetében a várt bevétel növekedés a gazdasági növekedés ütemét követi. Az öröklést, ajándékozást, valamint az államigazgatási és bírósági eljárásokat terhelő illeték esetén pedig a prognózis megközelítőleg változatlan bevétellel kalkulál.

SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ, JÁRULÉKOK

A szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó bevételek növekedését az aktuális munkaerő-piaci folyamatok, illetve a foglalkoztatotti létszám és a bérek makrogazdasági előrejelzésben prognosztizált növekedése alapozza meg. A prognózis számol a kisadózók tételes adója szerinti adófizetésbe és a kisvállalati adóba történő átlépések miatti adóalap-csökkenéssel.

II.2. KIADÁSOK

EGYEDI ÉS NORMATÍV TÁMOGATÁSOK

A helyközi személyszállítási támogatásnál szinten marad a 2014. évi törvényben meghatározott összeg. A vállalati támogatások emelkedése a Magyar Export–Import Bank Zrt. számára fizetendő ún. kamatkiegyenlítési rendszer következménye, amelynek keretében nyújtandó támogatás a bank tevékenységének bővülésével összefüggésben nő.

SZOCIÁLPOLITIKAI MENETDÍJ TÁMOGATÁS

A menetdíj támogatások esetében a 2014-ben megemelt kiadási szint nagyságrendjének fennmaradása prognosztizálható.

LAKÁSÉPÍTÉSI TÁMOGATÁSOK

A kamattámogatások az aktuális hozampályával, valamint az árfolyamgát konstrukcióval kapcsolatos kiadások a makropályában meghatározott árfolyamon kerültek tervezésre. Az árfolyamgátban további folyamatos létszámbővüléssel számol az előrejelzés.

NEMZETI CSALÁD- ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI ALAP

Családi támogatások. A családi pótléknál az előrejelzés kismértékű létszámcsökkenést feltételez (az élveszületések számának emelkedése nem ellensúlyozza az ellátásból a szabályozás szerint kilépők számát). A gyermekgondozási segély (GYES) esetében folyamatos létszámbővülés várható, mivel a

„GYES extra” intézkedés hatása elnyújtottan jelentkezik. Az apaszabadságnál az előző évi bruttó átlagkereset-változások az irányadók. Az életkezdesi támogatásnál a kapcsolódó kamatkiadások emelkedése esetében az infláció mértékével megegyező mértékű növekedéssel számol a prognózis, míg a gyermektartásdíjnál kismértékben csökkenő létszámot feltételez a szabályozás korábbi változásából kiindulva.

Korhatár alatti ellátások. A korhatár alatti ellátásoknál jelentős mértékű létszámfogyást és a várható inflációnak megfelelő mértékű ellátási összeg szerinti emelkedést feltételeznek a számok.

Jövedelempótló és kiegészítő szociális támogatások. A jövedelempótló ellátásoknál jellemző a dinamikus létszámfogyás, főleg az ellátottak kora (halandósága) miatt. Ez alól kivételt képez a fogyatékosági támogatás, amelynél a létszám stagnálhat. Az ide tartozó szociális támogatások növekedését a létszám módosulásán kívül az infláció változása határozza meg.

Különbféle jogcímen adott térítések. A közgyógyellátásnál a teljesülési adatokon alapul a prognózis.

KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK ÉS SZAKMAI FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK

A Konvergencia Program a Kormány által meghozott döntéseken felül nem számol a közsférában általános illetményemeléssel.

A központi költségvetési szervek áru- és szolgáltatásvásárlásra fordított kiadásai – az uniós támogatásoktól és a kapcsolódó hazai társfinanszírozástól eltekintve – érdemben nem emelkedhetnek nominális értelemben sem.

Egyes kulturális és sportberuházások finanszírozási konstrukciója 2015-ben tovább él: 2014-hez hasonlóan 2015-ben is az állami vagyon (döntően a frekvenciahasználati jog) értékesítéséből származó bevétel beérkezésének függvényében valósulhatnak meg e beruházások. (A Konvergencia Program számaiban nem szerepel sem a bevétel, sem az ettől függő kiadás.) Az időszak egészében az uniós források determinálják a beruházások alakulását, a 2007-2013 közötti periódusban indított projektek kifutása után 2016-ban a GDP-arányos kiadások mintegy 1,5 százalékpontos csökkenését eredményezve.

Európai Unió előirányzatok

Az európai uniós programok közül – átfogó fejlesztéspolitikai jellegük és a rendelkezésre álló uniós forrás nagyságrendje miatt – a Strukturális- és Kohéziós Alapok forrásai, valamint az agrár- és vidékfejlesztési támogatások a hangsúlyosak.

A fent említett programoknál a középtávú előrejelzés kiindulópontja az elszámolási időszak végéig hátralévő, a központi költségvetésből kifizetendő támogatások nagyságrendje. Ezt az adatot szükséges az uniós projektek utolsó 5%-ára vonatkozó megelőlegezési szabályból fakadó bevétel-támogatás aránnyal korrigálni, hiszen a közösségi jogszabályok értelmében az uniós programok utolsó 5 %-át a tagállamnak kell a hazai költségvetése terhére megelőlegezni, amelynek uniós részét a programok zárását követően utalja az Európai Bizottság. Ez azonban csak a pénzforgalomban jelentkező hiányt növelő tétel, az uniós módszertan szerint számított államháztartási hiányt (ún. ESA-hiányt) nem befolyásolja.

A kiadásnövelő tételek között kerülnek beszámításra a kedvezményezetteknek a korábbi években kifizetett, még el nem számolt előleg-összegek, az esetlegesen felmerülő szabálytalanságokból adódó korrekciók, az utófinanszírozásból következően az elszámolási

időszak után (2016-ban) a kedvezményezetteknek megtérítendő összegek és a teljes forrásfelhasználást célzó, ún. kereten felüli kötelezettségvállalások finanszírozása a 2016. és a 2017. években. Kiadáscsökkentő tételt jelent a teljes költség alapú elszámolásra való átállás hatása.

A 2014-2020-as új programok kapcsán a kifizetések rövid időn belüli gyors felfutása prognosztizálható, részben az ún. szakaszolt projektek (a 2007-2013-as időszakban indult és a 2014-2020-as programozási időszakban folytatódó) megvalósítása miatt.

NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI KAPCSOLATOKBÓL EREDŐ KIADÁSOK

A nemzetközi elszámolások esetében a jelenleg ismert kötelezettségvállalások alapján, a devizában fizetendő tagdíjaknál a makrogazdasági előrejelzésben szereplő árfolyamokkal készült a prognózis.

ADÓSSÁGSZOLGÁLATI JÁRULÉKOS KIADÁSOK

A kormányzat stratégiája szerint a költségvetési hiány finanszírozásában a lakosságnak egyre jelentősebb szerep jut, ami az adósságszolgálathoz kapcsolódó jutalékok és a marketing költségek emelkedésével jár. Továbbá az ÁKK Zrt. által bonyolított tranzakciók értéknek növekedése miatt emelkedik a kincstári tranzakciós illetékfizetési kötelezettség. Ez ugyanakkor a bevételek között is megjelenik, a pénzügyi tranzakciós illeték bevételeket emeli.

EGYÉB KIADÁSOK

Az ide tartozó kiadásoknál lényegében változatlanok az időhorizonton az összegek.

ORSZÁGVÉDELMI ALAP (2015), STRUKTÚRA-ÁTALAKÍTÁSI ÉS FEJLESZTÉSI ALAP (2016-2017)

Ahogy 2014-ben is sor került az Országvédelmi Alap létrehozására, úgy az 2015-ben is megképzésre kerül a kockázatok ellensúlyozása érdekében. A későbbi évekre az adott makropálya szerinti bevételek, valamint az adott jogszabályi keretek és makropálya szerint jelentkező kiadási többletek mellett a prognózisban lehetőség kínálkozik fejlesztési és szerkezet-átalakítási kiadási többletek vállalására, amelyre 2016-tól a Struktúra-átalakítási és Fejlesztési Alap szolgál.

KEZESSÉGÉRVÉNYESÍTÉS

Az állami kezesség-érvényesítések tervezésénél a jelenleg fennálló jogszabályi keretek (kezességtípusok és mértékek) változatlanságával számol az előrejelzés. Az állami kezességgel érintett kötelezettségállomány növekedése az exportfinanszírozással összefüggő konstrukciók esetében tervezhető, illetve a KKV-szektor finanszírozását támogató garantőrintézmények portfóliójának bővülése is feltételezhető. A makrogazdasági előrejelzések alapján a beváltási arányok romlásával nem számol a prognózis.

ÁLLAMI VAGYONNAL KAPCSOLATOS KIADÁSOK ÉS BEVÉTELEK

2014-ben a központi költségvetésben eredetileg tervezett kiadások mellett a prognózis figyelembe veszi az állami vagyon gyarapítását célzó kormányzati döntések hatását.

A 2015-2017. évekre nem számol a költségvetési előrejelzés a 2014. évihez hasonló egyszeri jelentős vagyonvásárlási kiadásokkal.

A költségvetési előrejelzés nem számol privatizációs bevétellel (pénzügyi eszközök értékesítésével), továbbá jelentős ingatlanértékesítéssel sem.

A nagy ingatlanprojektek kiadásai között a Kormány által eldöntött beruházások, illetve a költségvetési szervek elhelyezésével és az állami ingatlanvagyon fenntartásával kapcsolatos beruházások kerültek beszámításra, amelyek a Konvergencia Program időhorizontján csökkennek.

A prognózis figyelembe veszi a Nemzeti Eszközkezelő Zrt. jövőben várható, az eddigi kormányzati, országgyűlési döntésekből fakadó kiadásait.

HOZZÁJÁRULÁS AZ EU KÖLTSÉGVETÉSÉHEZ

Az Európai Unió ún. saját forrásainak rendszere lényegében nem változik, új saját forráselemek bevezetésére (új általános forgalmi adóból származó saját forrás, pénzügyi tranzakciós adó) nem kerül sor, a brit korrekció is érvényben marad, Hollandián és Svédországon kívül még Dánia és Ausztria is részesül fix összegű visszatérítésben, utóbbi csak 2014-2016-ban. A Magyarország által teljesítendő hozzájárulás összegét az áfa- és GNI-alapok változása határozza meg.

ADÓSSÁGSZOLGÁLATI KAMATKIADÁSOK

A kiadásokat az aktuális hozampálya és a makropálya szerinti árfolyam határozza meg. A kamatkiadások előrejelzése figyelembe veszi az önkormányzatoktól átvett adósságot, valamint az adósságot növelő tényezőként a következő évek hiánya mellett a 2014-re tervezett vagyonszárlások miatti adósságnövekedés is.

ELKÜLÖNÍTETT ALAPOK

Központi Nukleáris Pénzügyi Alap

Nukleáris hozzájárulás. A Paksi Atomerőmű esetében a befizetés mértéke azt figyelembe véve lett megállapítva, hogy a befizetésnek teljes mértékben fedeznie kell a kiégett üzemanyag és hulladék elhelyezésével, az erőmű leszerelésével kapcsolatos, illetve egyéb költségeket.

Központi Nukleáris Pénzügyi Alap költségvetési támogatása. A Központi Nukleáris Pénzügyi Alap az Alap értékállóságának biztosítása érdekében a hatályos jogszabály szerinti központi költségvetési támogatásban részesül.

Nemzeti Foglalkoztatási Alap

Munkahelyvédelmi Akciótervvel összefüggő hozzájárulás. A 2015-2017. években a 2014. évi, központi költségvetéstől kapott támogatás szinten marad.

Passzív kiadások. A növekedési ütem némileg a nominális bértömeg növekedése alatt marad, mivel a munkanélküli létszám várhatóan csökken.

Startmunka-program. A prognózis azzal számol, hogy egyrészt a gazdaság élénkülésével annak munkaerő-felszívó ereje növekszik, másrészt a kormányzat továbbra is politikai prioritásként kezeli, hogy önhibáján kívül lehetőség szerint senki se maradjon munka nélkül. Előbbi csökkenti, utóbbi növeli a közmunkaprogram iránti igényt.

Kutatási és Technológiai Innovációs Alap

A kiadások az időszak egészében a bevételeket meghaladó mértékben nőnek az Alap (2014-hez képest csökkenő) pozitív egyenlege mellett.

Nemzeti Kulturális Alap

Az Alap kiadásai a bevételeihez igazodva nőhetnek.

NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP

A kiadásokban érvényesülnek a korhatáremelés, valamint a létszám- és összetétel-változás automatizmusai, a nyugdíjak emelésének mértéke pedig az éves fogyasztói árindexnek megfelelő.

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAP

Gyógyító megelőző ellátás. A kiadások tarthatósága mélyreható változást igényel az egészségügy rendszerében. A jelenlegi kalkulációkban a nominális kiadások növekedését elsősorban az uniós finanszírozású projektekkel összefüggő többletkapacitás-befogadások tervezett finanszírozási többlete, kis részben az előző évről áthúzódó kiadás, 2016-2017-ben döntő részben a többletkapacitás-befogadások kalkulált finanszírozási többlete határozza meg.

Gyógyszertámogatás. A támogatás összege kis mértékben nő, figyelemmel az esetleges új készítmény(ek) befogadására.

HELYI ÖNKORMÁNYZATOK

Központi támogatások. Az önkormányzati alrendszer támogatásában 2014-től bázisba épül a szociális ágazati pótlék. Az óvodapedagógusok életpályából adódó béremelése számol a minimálbérek emelésével (3%-os hipotetikus mértékkel a makropályában meghatározott inflációhoz igazodóan), és a minősítési rendszer bevezetését feltételezi minden évben. Az üdülőhelyi feladatok támogatása az idegenforgalmi adó 2013. évi teljesítéséből eredően növekszik. Az adósságkonszolidációban nem részesült települések többletigénye a Kormány döntése szerint 4 évig évente 12,5 milliárd forint. Az e-útdíj bevezetése miatt az önkormányzati bevételkiesést a költségvetés 2014-ben 5 milliárd forinttal, 2015-től évente további 2 milliárd forinttal ellentételezi. A központi támogatások figyelembe veszik egyes pénzbeli ellátások alulteljesülését, ennek hatása 2015-től a prognózisba beépül.

Egyenleget befolyásoló egyéb feltevések. Az alrendszer egyenlegét befolyásolja az Európai Unióból érkező forrásokra vonatkozó legújabb, a felhalmozási és működési bevételeket érintő előrejelzés. A véghezvitt adósságkonszolidáció miatt jelentősen csökkennek a kamatkiadások. A makropályára szerinti infláció felével nőnek az intézményi tevékenységek bevételei, az ÁFA bevételek, valamint a dologi kiadások.

Az *iparűzési adóból* származó bevételek növekedését a tervezett gazdasági növekedés alapozza meg. A bevételek csökkenése irányába hat az, hogy a fuvarozók kompenzációja miatti bevételkiesés 2014-től már egész évben érvényesül.

III. ÉRZÉKENYSÉGVIZSGÁLAT EGYES MAKRO-PARAMÉTEREK VÁLTOZÁSÁRA

Az árfolyamváltozás az árfolyamtól közvetlenül függő tételekre gyakorolt hatásán keresztül ronthatja vagy javíthatja az államháztartási egyenleget. A fontosabb tételek összesített hatása 1%-os forintárfolyam-gyengülés esetén – közvetlen hatásként, az alábbi táblázat szerint – éves szinten 8 milliárd forint körüli egyenlegromlást eredményezne.

milliárd forintban

Árfolyamfüggő tételek	2015	2016	2017
Hozzájárulás az Unió költségvetéséhez	2,9	3,1	3,0
Nemzetközi szervezetek felé történő kiadások	0,2	0,2	0,2
Rendelkezésre állási díjak	1,3	1,3	1,3
Kamatkiadások	3,0	3,1	3,0
Lakástámogatások (árfolyamgáttal kapcsolatos)	0,4	0,3	0,3
Árfolyamfüggő tételek összesen	7,8	8,1	7,9

Az árfolyam változása ezen túl számos közvetett csatornán befolyásolja az államháztartás egyenlegét. Az egyenleg-változás mértéke a feltételezések meghatározásától függ (pl. az inflációs folyamatokban milyen mértékben és ütemben jelentkezik az árfolyamváltozás hatása; a gyengébb forint-árfolyam milyen mértékben befolyásolja a potenciálisan dráguló importtermékek és a külpiacokon potenciálisan olcsóbb exporttermékek keresletét; a devizahitellel rendelkezők milyen mértékben módosítják korábbi magatartásukat stb.).

IV. AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG ÁLTAL KÉSZÍTETT LEGÚJABB ELŐREJELZÉSTŐL VALÓ ELTÉRÉSEK ÉS EZEK INDOKA

A 2011/85/EU Tanácsi Irányelv előírja, hogy a tagállamoknak be kell mutatniuk a saját előrejelzéseiknek az Európai Bizottságtól való eltéréseit és ezek indokait. Az Európai Bizottság 2014. május 5-én közölte ún. tavaszi előrejelzését.

Mivel az Európai Bizottság nem közli aktuális előrejelzéseinek részletes feltételezéseit, ezért az eltérések számbavétele csak korlátozott tartalommal, a hiány- és adósságmutatókra szűkítve teljesíthető, valamint reflektálva a Bizottság által írt néhány konkrétumra.

Az Európai Bizottság valamint a Konvergencia Program előrejelzése a kormányzati szektor 2014-2015. évi egyenlegére megegyezik. A bruttó adósságra vonatkozó prognózisok kis mértékben eltérnek egymástól, amelynek hátterében részben a nominális GDP-re prognosztizált értékek különbözősége áll.

Megnevezés	Európai Bizottság előrejelzése		Konvergencia Program	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Kormányzati szektor egyenlege*	-2.9%	-2.8%	-2.9%	-2.8%
Bruttó adósságráta*	80.3%	79.5%	79.1%	78.9%
GDP változás (előző évi áron)	2.3%	2.1%	2.3%	2.5%

*a GDP %-ában

Az Európai Bizottság előrejelzése szerint az elsődleges kiadások a 2013-2014-es időszakban várhatóan körülbelül a GDP 1%-ával emelkednek, mely a kormányzati előrejelzéssel (0,9%) összhangban van.

Az Európai Bizottság szerint a növekvő kiadásokat részben ellensúlyozzák egyes pótlólagos, nem adójellegű bevételek és a csökkenő nettó kamatteher. A Konvergencia Program szerinti prognózis is ennek megfelelő feltevéseket tartalmaz.

A Bizottság a 2014. évi 2,9%-os deficit-prognózisnál azzal számol, hogy az Országvédelmi Alap extra tartaléka teljes mértékben kimerül, a Konvergencia Program ezzel szemben azt tartalmazza, hogy a GDP mintegy 0,2%-ának megfelelő összegű tartalék marad az Alapban. Ilyen értelemben a hiányra vonatkozó előrejelzés a magyar Kormány szerint némileg kedvezőbb.

Végül, a Bizottság csökkenő közösségi beruházással számol 2014-ről 2015-re (4,5%-ról 3,9%-ra), egyezően a Konvergencia Programmal.